

האזינו (380)

שלקחה משמים, "תיזל כטל אמרתי", מה שמחדשים באמירה רכה ומה שאומר בעצמו, וזו התורה שבעל פה. ספר "כמוצא שלל רב"

הכל לטובה, ואנו רק רוצים להבין הציור תמים פָּעְלוּ פִּי כָל-דְּרָכָיו מִשְׁפָּט א-ל אֲמוֹנָה וְאֵין עוֹל (לב, ד)

לעיתים מעוררת הנהגת הבורא בעולם קושיות ותמיהות, אולם המאמין יודע כי "הציור תמים פָּעְלוּ" וכי כל דבר בעולם נעשה לטובתו, כולל את הקושיות, ומבין כי על הקב"ה לא יתכן שתהינה קושיות ושאלות, וכל מה שהתעורר לו נובע מדלות שכלו וקטנות הבנתו. בענין זה מסופר בספר "עולמו של אבא", שבאחד הימים הגיע אל האדמו"ר מקוצק זצ"ל תלמיד חכם שביתו נפטרה ל"ע, והוא תינה בפניו את צערו, והתבטא שאינו מבין את דרכי השמים. במקום להשיב על שאלתו, החל הרבי לדבר איתו בלימוד, ובין הדברים הקשה קושיא על תוספות, זו לא קושיא אמר החסיד, וניסה לתרץ את הדברים באופן מסוים, הרבי הקשה שוב על מה שאמר, והחסיד מצא תירוץ נוסף, שוב הקשה הרבי ושוב ניסה החסיד לתרץ. מדוע אתה מחפש תירוץ על כל דבר? שאל אותו הרבי, אולי הקושיא שלי היא קושיא טובה ואין לה פתרון? אם תוספות אומר כך, ענה החסיד, לא יכול להיות שזוהי טעות, ומוכרח להיות שהקושיא שלנו אינה קושיא. על התוספות לא יכולה להיות קושיא, ועל הקב"ה אפשר שתהינה קושיות? תהה הרבי, הלא "הציור תמים פָּעְלוּ א-ל אֲמוֹנָה וְאֵין עוֹל", ואיך יתכן שבני אדם קטנים יציבו קושיות על דרכי שמים.

ספר "ומתוק האור"

מִצְאָהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר וּבְתַהוֹ יֵלֵל יִשְׁמָן יִסְבְּכְּנֶהוּ יְבוֹנְנֶהוּ יִצְרְנֶהוּ כְּאִישׁוֹן עֵינָו (לב, י)

היה הגה"צ רבי משה רוזנשטיין זצ"ל אומר: מתי זוכה אדם ל"יסבכנהו יבוננהו יצרנהו כְּאִישׁוֹן עֵינָו" כאשר הוא חי בתחושה הדומה לאדם הנמצא "בְּאֶרֶץ מִדְבָּר וּבְתַהוֹ יֵלֵל יִשְׁמָן", שחי בבדידותו ומבין שאין לו על מי לסמוך רק על הקב"ה שהוא ישמור ויגן עליו כמו שאמר דוד המלך: "גַּר אֲנִי בְּאֶרֶץ" (תהלים קיט. יט), אני כגר שאין לו שום קרוב ומכר אלא הקב"ה לבדו, אבל כאשר חושב האדם כאותו כפרי שהתפלל אל השם ואמר רבונו של עולם אם לא תעזור לי אלך לבקש מדודי העשיר, אזי השי"ת לא יעזורנו, משום שהקב"ה אינו עוזר אלא למי שבוטח בו ורק בו. לכן ניתנה תורה במדבר להורות על הבטחון שהוא תנאי להצלחה.

ספר "לחתך עליין"

כל המצוות והעמידות רמוזים בפרשה

הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְּרָה (לב, א)

בפרשת וילך נאמר: "וְעַתָּה כְּתֹבוּ לְכֶם אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְלַמִּדָּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׁמְחָה בְּפִיהֶם לְמַעַן תִּהְיֶה לִּי הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְעֵד בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל" (לא. יט). "אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת" פירש רש"י: האזינו, עד וכפר אדמתו עמו. ובגמרא (נדרים לח.) כתוב שהשירה עצמה לעד בבני ישראל שילמדו את כל התורה. ולכאורה תמוה, מנין למדים מהשירה, על כל התורה.

אלא ביאר בספר "דברי שאול" (לבעל שואל ומשיב): כתוב בספר "אדרת אליהו" להגר"א מוילנא שמנין התיבות של כל הפרשה הוא כמנין המצוות: תרי"ג תיבות. וזהו סוד "קדשנו במצוותיו", כי השירה היא סוד קדשנו, וכל הפרשה בסוד מצוות עכ"ל. נמצא שכל תיבה בפרשה מרמזת למצוה אחת מתרי"ג מצוות. ועמד אחד קדוש וגאון בספר "שירה לחיים" וביאר באופן נפלא איך כל תיבה מרמז נוטריקון על מצוה אחת. אשרינו שזכינו לראות זאת, וכמעט כי היתה נבואה קטנה בגאון הנ"ל. ובזה רמז משה רבינו "לְמַעַן תִּהְיֶה לִּי הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְעֵד בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל", כי בשירה הזאת נכלל כל התרי"ג מצוות, עכ"ל.

ספר "אוצרות התורה"

משל הטל ומשל המטר

יִעֲרֹף כַּמָּטָר לְקַחֵי תֵּזֶל פֶּטֶל אֲמַרְתִּי וְכו' (לב, ב)

יש לפרש בדרך דרוש, את המשלת התורה לטל ולמטר: המטר יורד מלמעלה, מן השמיים, בעוד הטל עולה מן הארץ, וכמאמר הכתוב: "ותעל שכבת הטל", והם כנגד שני חלקי התורה הקדושה. התורה שבכתב כולה משמים ניתנה, ואין רשות לערער אף על כל החוקים שבה, שקשה לאדם להבינם, ועל כן נמשלה התורה שבכתב למטר, שאף הוא יורד מן השמיים ובני אדם רבים מצירים על ירידתו אך מקבלים אותו בלי ערעור. ואילו התורה שבעל פה, אף שכלליה ניתנו משמיים, הרי פרטיה נמסרו לישראל ללמוד ב"ג מידות או בפלפולה של תורה, ובכל זאת מה שהאדם מחדש בתורה שבעל פה צריך להיות מתקבל על דעת רוב בני אדם, ואמרו חז"ל: "כל האומר דבר תורה ואינו נוח וכו'.. אינו ערב לבני האדם, נוח לו שלא אמרם". ועל כן נמשלה התורה שבעל פה לטל, שהוא נוח והכל נהנים ממנו. וזה כוונת הפסוק: "האזינו השמים, ותשמע הארץ", והכתוב מפרש את שני העניינים ראשון ראשון, ואחרון אחרון: על השמים אמר: "יערוף כמטר לקחי" זה תורה שבכתב

נ"ה רגיעים רק לה'

ראו עֲתָה, פִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאֵין אֱלֹהִים עִמָּדִי (לב, לט)
כתוב בספר "מגלה עמוקות" וכן כתב האר"י ז"ל,
"תתקנה" (955), רגיעים יש למעלה, "ובתת"ק"
(900), רגיעים יש למטטרון רשות להעלות את תפילתם
של ישראל לבד מן "55" רגיעים העליונים ששם אין
רשות לשום מלאך, והם "בלתי לה' לבדו", וסימן "הן
לה' אלוקיך השמים", נ"ה רגיעים רק לה' אלוקיך ואין
רשות למלאך להיכנס שם. והנה משה רבינו בקע
בתפילתו את כל הרגיעים, ובמה בקע אותם? בפסוקים
של משנה תורה, כי בספר דברים יש "תתקנה" פסוקים,
ובכל פסוק בקע רגיע אחד. והנה מתחילת הספר עד
הפסוק "ראו עֲתָה", יש "תת"ק" פסוקים, ומפסוק "ראו
עֲתָה" עד סיום התורה יש "נ"ה" פסוקים. לכן כאשר
בקע משה רבינו "תת"ק" (900) רגיעים ע"י "תת"ק"
פסוקים הנ"ל עד הפסוק "ראו עתה", אז ראה גם
מלאכים שרפים ואופנים, אבל כשהגיע לפסוק זה,
ופתח הרגיע הראשון מנ"ה (55) הרגיעים העליונים
וראה ששם לא נמצא שום מלאך, אמר משה רבינו "ראו
עֲתָה, פִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאֵין אֱלֹהִים עִמָּדִי". שעד כאן יש
רשות לשר מטטרון להיכנס והיו יכולים ח"ו לטעות
אחריו כמו שטעה אחר (ע"י ע"ז דף טו.), ומכאן ואילך כל
הרגיעים הם "בלתי לה' לבדו"

ספר להתעדן באהבתך

שימו לב לְבַבְכֶם לְכָל הַדְּבָרִים.... לְשֹׁמֵר לַעֲשׂוֹת אֶת פֶּלֶךְ דְּבָרֵי
הַתּוֹרָה הַזֹּאת. פִּי לֹא דָבַר יָקָה הוּא מִפֶּם פִּי הוּא תִּיכֶם
(לב. מו. מז)

נראה הביאור, דהנה אם חסר לאיש חכמת הכתב שאינו
יכול לכתוב יפה, או שחסר לו ידיעת לשונות, וכיוצא
בזה, אומרים עליו שהוא ריק מחכמות. אבל איש
מישראל שהוא בער מהתורה הקדושה, אין לומר עליו
שהוא ריק מחכמת התורה, אלא כיון שאין לו תורה הרי
הוא כגוף בלי נשמה, וחסר לו כל חיותו ומהותו כולה.
וזה שאמר הכתוב, "שימו לבבכם לכל הדברים.... לשומר
לעשות את פל דברי התורה הזאת. פי לא דבר רק הוא
מפם", כי אין זה דבר אשר נוכל לומר על החסר אותו
שהוא ריק מזה, "פי הוא תיכם", אלא עיקר החיות של
האדם, ואם אין לו זאת אין לו כלום. ספר "מקח טוב"

עלה אל הר העברים הנה הר נבו (לב. מט)

לכאורה הרי הקב"ה לא קבע לו זמן מתי לעשות, ואם
כן, משה רבינו היה יכול להתעכב הרבה זמן מלעלות
להר, והיה מאריך ימים על ידי זה, בפרט שיש בזה
פיקוח נפש, כי אחרי זה מיד הוא מת, ולמה נזדרז על
כך. רק הענין הוא שרצה לקיים ולהיות מן הזרזין
מקדימין למצוות ולקיים מיד בלי עיכובים את מה
שצוה לו הקב"ה, ומכיון שזו המצוה, לא שייכת כאן
טענה של פיקוח נפש.

ספר "שבענו מטובך" רב קנייבסקי זצ"ל

הלכה: בירך על סלט ובא לאכול אורז

המברך על סלט וכדומה ובא לאכול אורז שלא נמעך או
נדבק בבישולו, י"א שלא יכול כעת לברך על האורז
בורא מיני מזונות היות ויש ספק שמא ברכתו בורא פרי
האדמה. וי"א דיברך על האורז מזונות, דודאי אין רצונו
של אדם להכניס עצמו לספיקות ולכן ברור שאין רצונו
בברכת האדמה לפטור את האורז, ובפרט שרגיל תמיד
לברך על האורז מזונות. ולכן לכתחילה יש להקפיד
לברך תחילה על האורז, ואם בירך קודם על הסלט יכוין
שלא לפטור את האורז, ואם לא עשה כן ישתדל לברך
על דבר אחר מזונות ולפטור את האורז. ואם אין לו
המברך על האורז יש לו על מי לסמוך.

ספר "הליכות ברכות" רב אופיר מלכא שליט"א

פתגם: בְּרָכוֹת, לְרֹאשׁ צְדִיק; וּפִי רְשָׁעִים, יִכְסֶה חֶמְסַם
ספר "משלי"

חקירה: חליפין (קניין)

קונה את וחפץ משום שנחשב שגם הוא עשה את
המעשה הקניין, כגון משיכה, שחבירו עשה בחפץ
השני, או שקונה תמורת החפץ השני (רוח אליהו ט)
קובץ יסודות וחקירות

סיפור: ספקנות: רבה של בריסק היה אומר: בני אדם
ספקנים מטבעם ואינם נוטים להאמין לכל דבר. הנה
לשעבר היו הרבנים חותמים, 'הקטן', אך העולם לא
האמין להם וראה בהם גדולי תורה. ואילו היום, כל אחד
חותם 'הרב' ושוב העולם נוטה להאמין בכך ורואה בהם
קטנים. ספר "חד וחלק" חלק ב'

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה,
אברהם בן חנה רחל שרה, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק
יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, אסתר בת רחל, מאיר
חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איזא, ששא בנימין בין קארין מרים,
פליקס סעידו בן אטו מסעודה, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל
יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף
בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלוח, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת
עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה,
ישראל יצחק בן ציפורה. זיווג הגון: נעמי פנינה בת סנדרין אסתר, לאה
בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים
בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע
של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזול לאוני.
לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה
בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל
פורטונה, נתניאל יאיר בן מרים יהודית, ראובן בן חנינה, אליהו בן
מרים, נסים חי הורבט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נגימה, דוד בין
מרים.

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr

